

Uttalelse fra Faggruppe for plantevernmidler i Vitenskapskomiteen for mattrygghet

29. november 2007

Risikovurdering av rovmiddelen *Phytoseiulus persimilis* brukt som plantevernmiddel

SAMMENDRAG

Phytoseiulus persimilis er en rovmidd som er søkt fornyet godkjent i flere preparater mot skadedyr i veksthus og i plasttunneler. Mattilsynet har bedt VKM gjøre en vurdering av preparatets og organismens risiko for brukerens helse. Risikovurderingen ble vedtatt av VKMs faggruppe for plantevernmidler (Faggruppe 2) på et møte 18. oktober 2007. En ekstern ekspert ble i forkant engasjert av faggruppen for å utrede helserisiko ved bruk av *Phytoseiulus persimilis* mot skadedyr. Faggruppen gir følgende vurdering av helserisiko ved bruk av preparatene Phyto-line p, Phytoseiulus-System, SPIDEX og SPIDEX-T: Eksponeringsgrad for dyrker vurderes som lav. Bruk av preparater med *P. persimilis* mot skadedyr i veksthus og i plasttunneler kan forårsake allergi hos dyrker og vil kunne gi allergiske reaksjoner hos personer med middallergi. Faggruppen konkluderer med at den omsøkte bruk av *P. persimilis* vil medføre liten risiko for dyrkerens helse.

Bruk av sagflis i preparatene anses ikke å være forbundet med noen helserisiko. Risiko for utilsiktede miljøeffekter ved bruk av *P. persimilis* og preparatene er ikke vurdert, dette i henhold til bestillingen fra Mattilsynet da behovet for dette er under vurdering.

BAKGRUNN

VKM fikk 10. august 2007 i oppdrag av Mattilsynet å gjøre en helserisikovurdering av bruk av rovmiddelen *Phytoseiulus persimilis* som er søkt fornyet godkjent i flere preparater mot skadedyr i veksthus og i plasttunneler. Risikovurderingen ble vedtatt på VKMs Faggruppe 2 den 18. oktober 2007. VKMs risikovurdering vil sammen med informasjon om preparatenes agronomiske nytteverdi og en vurdering av alternative midlers egenskaper danne grunnlaget for Mattilsynets tiltak.

OPPDRAK FRA MATTILSYNET

Oppdraget lyder som følger: "*Phytoseiulus persimilis* er en rovmidd som er søkt fornyet godkjent i flere preparater mot skadedyr i veksthus og i plasttunneler. Mattilsynet ønsker i denne forbindelse en vurdering av preparatets og organismens risiko for brukerens helse. Det bestilles foreløpig ingen vurdering av miljørisiko, da behovet for dette er under vurdering".

Preparatene som er søkt fornyet godkjent er Phyto-line p, Phytoseiulus-System, SPIDEX, SPIDEX-T. Disse preparatene består av nymfer og voksne *Phytoseiulus persimilis* blandet med sagflis.

BAKGRUNNSDOKUMENTASJON FOR RISIKOVURDERINGEN

Faggruppens risikovurdering er basert på tilvirkers dokumentasjon innlevert til Mattilsynet i forbindelse med søknad om godkjenning og en ekstern uttalelse om helserisiko fra seniorforsker Tove Birkemoe ved Nasjonalt Folkehelseinstitutt.

RISIKOVURDERING HELSE

Eksponering:

Preparatet strøs ut på infiserte blader eller fordeles i små introduksjonsbeholdere. Graden av eksponering for dyrker via innånding og hud vurderes som lav.

Allergi

Faggruppen viser til dokumentasjon fra importør/tilvirker om at preparatene kan skape allergiske reaksjoner hos personer med middallergi samt uttalelsen fra Tone Birkemoe som sier at arten ”det søkes om godkjenning for kan forårsake allergi hos de som anvender dem i landbruket (eks. Groenewoud *et al.*, 2002, Johansson *et al.*, 2003, Kronquist *et al.*, 2005).

Andre helseskader

I følge Tone Birkemoe er det ikke kjent at *P. persimilis* vil kunne gi annen helseskade.

Konklusjon helse

Faggruppen tar dokumentasjon fra importør/tilvirker samt uttalelsen fra Tone Birkemoe til etterretning og gir følgende vurdering av *P. persimilis*:

Eksponeringsgrad for dyrker vurderes som lav. Bruk av preparater med *P. persimilis* mot skadedyr i veksthus og i plasttunneler kan forårsake allergi hos dyrker og vil kunne gi allergiske reaksjoner hos personer med middallergi. Faggruppen konkluderer med at den omsøkte bruk av *P. persimilis* vil medføre liten risiko for dyrkerens helse.

Bruk av sagflis i preparatene anses ikke å være forbundet med noen helserisiko.

RISIKOVURDERING MILJØ

Når det gjelder miljøegenskaper av *P. persimilis* og preparatene har ikke Mattilsynet bedt om noen risikovurdering da et behov for dette er under vurdering.

VURDERT AV

Faggruppe for plantevernmidler:

Erik Dybing (leder), Ole Martin Eklo, Torsten Källqvist, Ingeborg Klinge, Edgar Rivedal, Erik Ropstad, Janneche Utne Skåre, Line Emilie Sverdrup, Steinar Øvrebø.

Koordinator fra sekretariatet:

Anne Finstad

TAKK TIL

Seniorforsker Tone Birkemoe ved Nasjonalt Folkehelseinstitutt takkes for sin uttalelse om helserisiko ved bruk av rovmidden *P. persimilis* mot skadedyr i plasttunneler og veksthus.

REFERANSER

Groenewoud et al 2002 Prevalence of sensitization to the predatory mite *Amblyseius cucumeris* as a new occupational allergen in horticulture. *Allergy*, 57 (7) 614-619.

Johansson et al 2003 IgE-mediated sensitization to predatory mites in Swedish greenhouse workers *Allergy* 58(4):337-41

Kronquist et al 2005 IgE-mediated sensitization to predatory mites and respiratory symptoms in Swedish greenhouse workers *Allergy* 60 (4):521-6.